

ZAKRES WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI

WYMAGANY NA POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH

KONKURSU PRZEDMIOTOWEGO Z JĘZYKA ROSYJSKIEGO

dla uczniów IV-VIII szkół podstawowych w roku szkolnym 2023/2024

Konkurs obejmuje i poszerza treści opisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu język rosyjski na II etapie edukacyjnym, zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 z późn. zm.).

Uczestnicy konkursu powinni na wszystkich etapach wykazać się wiadomościami i umiejętnościami obejmującymi treści nauczania w zakresie następujących tematów:

- 1) człowiek (np. dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania);
- 2) miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe);
- 3) edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne);
- 4) praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy, wybór zawodu);
- 5) życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
- 6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, nawyki żywieniowe, lokale gastronomiczne);
- 7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, środki płatnicze, wymiana i zwrot towaru, promocje, korzystanie z usług);
- 8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie);
- 9) kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media);
- 10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu);
- 11) zdrowie (np. tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie);
- 12) nauka i technika (np. odkrycia naukowe, wynalazki, korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych);
- 13) świat przyrody (np. pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego);

14) życie społeczne (np. wydarzenia i zjawiska społeczne).

Uczeń posiada:

- wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się językiem rosyjskim, oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego;
- świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową.

ETAP I (szkolny)

Arkusze z zadaniami będzie zawierał zadania sprawdzające znajomość słownictwa swoistego dla podanych tematów, umiejętność rozpoznawania i zastosowania struktur leksykalno-gramatycznych, reagowania językowego, umiejętność rozumienia tekstu czytanego oraz wiedzę realioznawczą o Rosji (typowe pamiątki rosyjskie, historia oraz zabytki Moskwy i Sankt Petersburga, informacje ogólne z geografii Rosji: położenie, rzeki, morza, pasma górskie, krainy geograficzne i ich osobliwości).

Struktury gramatyczne:

1) Formy gramatyczne rzeczowników wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej, ученик, девочка, тётя, окно, море, семья, время, музей, техникум z uwzględnieniem:

rzeczowników zakończonych na -ия, np. экскурсия, -ие, np. собрание, -ий, np. санаторий

rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na miękką spółgłoskę, np. словарь, рубль

rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na -а (-я), np. дедушка, дядя

rzeczowników mających inny rodzaj niż w języku polskim, np. класс, программа

liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego, np. друг – друзья, rzeczowników

rodzaju żeńskiego, np. сестра – сёстры i rzeczowników rodzaju nijakiego, np. дерево – деревья

formy miejscownika rzeczowników rodzaju męskiego typu: год, снег z przyimkami «в», «на», np. в году, на снегу oraz z przyimkiem «о», np. о годе, о снеге

2) Rzeczowniki nieodmienne rodzaju nijakiego typu: кафе, такси, метро i rodzaju męskiego, np. кофе

3) Rzeczowniki liczby pojedynczej i mnogiej określające nazwy osób w zależności od ich zawodu

4) Formy gramatyczne przymiotników twardotematowych i miękkotematowych wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej

5) Formy gramatyczne zaimków: osobowych bez przyimka i z przyimkiem, pytających i względnych, dzierżawczych, wskazujących

6) Formy liczebników głównych od 1 do 1000

7) Formy osobowe czasowników regularnych czasu teraźniejszego, przyszłego i przeszłego

8) Formy osobowe czasowników zwrotnych czasu teraźniejszego, przyszłego i przeszłego

9) Przysłówki: miejsca i kierunku, czasu, stopnia i miary

10) Przyimki w konstrukcjach określających: miejsce pobytu i znajdowania się osób i przedmiotów, kierunek ruchu lub czynności, położenie w przestrzeni, przemieszczanie się w przestrzeni, czas, cel, sposób.

Rekcja czasowników:

болеть чем?

говорить кому? о ком? о чём? с кем?
готовиться к чему?
дружить с кем?
ехать на чём? чем? куда? к кому?
ждать кого? чего? кого? что?
заниматься кем? чем?
звонить кому? куда?
интересоваться кем? чем?
кататься на ком? на чём?
лететь на чём? в чём? куда? к кому
переписываться с кем?
писать кому?
познакомить кого? с кем? с чем?
познакомиться с кем? с чем?
послать кому? что?
работать кем? где?
увлекаться кем? чем?
учить что?
учиться чему? где? как?

ETAP II (rejonowy)

Na etapie II konkursu obowiązuje zakres wiadomości i umiejętności etapu I konkursu. Arkusz z zadaniami będzie zawierał zadania sprawdzające znajomość słownictwa swoistego dla podanych tematów, umiejętność rozpoznawania i zastosowania struktur leksykalno-gramatycznych, reagowania językowego, umiejętność rozumienia tekstu czytanego, umiejętność rozumienia tekstu ze słuchu oraz wiedzę realioznawczą o Rosji (kuchnia rosyjska, wybitni twórcy i ich dzieła w literaturze, historia i polityka – wybitne postaci, wydarzenia).

Struktury gramatyczne:

obowiązujące na etapie szkolnym oraz:

- 1) Rzeczowniki o odmianie przymiotnikowej
- 2) Rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej
- 3) Rzeczowniki wstępujące tylko w liczbie mnogiej
- 4) Krótka forma przymiotników
- 5) Formy gramatyczne zaimków przeczących: *никто, ничто, некого, нечего*
- 6) Związek liczebników głównych z rzeczownikami
- 7) Formy osobowe czasu teraźniejszego, przyszłego i przeszłego czasowników nieregularnych
- 8) Przysłowki przyczyny i sposobu.

Rekcja czasowników:

благодарить кого? за что?
болеть за кого? за что?
дать кому? что?
зайти к кому? куда? за кем? за чем?
извинить кого? за что ?
извиниться за что? за кого? перед кем?

обратиться к кому? за чем? куда?
одеть кого? во что?
одеться во что?
опоздать на сколько времени?
осматривать кого? что?
отправить кого? что? кому? куда?
поздравить кого? с чем?
слушать кого? что?
узнать кого? что? о ком? о чём? откуда?

ETAP III (województki)

Na etapie III konkursu obowiązuje zakres wiadomości i umiejętności etapu I i II konkursu. Elementem składowym etapu wojewódzkiego konkursu jest część pisemna i ustna.

Arkusze z zadaniami w części pisemnej będzie zawierał zadania sprawdzające znajomość słownictwa swoistego dla podanych tematów, umiejętność rozpoznawania i zastosowania struktur leksykalno-gramatycznych, reagowania językowego, umiejętność rozumienia tekstu czytanego, umiejętność rozumienia tekstu słuchanego, umiejętność tworzenia krótkiej wypowiedzi pisemnej (mail, wiadomość, zaproszenie, ogłoszenie), wiedzę o kulturze Rosji (wybitni twórcy i ich dzieła w muzyce, malarstwie; znane postaci z dziedziny nauki, sportu oraz rosyjscy Nobliści), znajomość treści i problematyki lektury: «Сказка о рыбаке и рыбке» А. С. Пушкина.

Podczas części ustnej konkursu uczestnik opisuje ilustrację, odpowiada na pytania związane z tematyką ilustracji, uzyskuje i udziela informacji w sytuacjach życia codziennego, relacjonuje wydarzenia.

Struktury gramatyczne:

obowiązujące na etapie szkolnym, rejonowym oraz:

- 1) Rzeczowniki liczby pojedynczej i mnogiej określające nazwy osób w zależności od ich narodowości, miejsca zamieszkania
- 2) Stopniowanie przymiotników
- 3) Formy gramatyczne zaimka zwrotnego: *себя*, wyrażenia zaimkowego *друзь друг*
- 4) Formy liczebników porządkowych z uwzględnieniem ich w konstrukcjach określających datę
- 5) Formy osobowe czasowników niedokonanych i dokonanych
- 6) Formy czasowników trybu rozkazującego liczby pojedynczej i mnogiej z uwzględnieniem form nieregularnych
- 7) Stopień wyższy przysłówków.

Rekcja czasowników:

беспокоиться о ком? о чём?
вернуть что? кому? куда?
вернуться куда? откуда?
влюбиться в кого? во что?
восхищаться кем? чем?
заботиться о ком? о чём?
искать кого? что?
подниматься куда? по чему? на чём?

пользоваться чем?
поступить куда? на что?
предлагать кому? что?
просить кого? что? о чём?
радоваться кому? чему?
советоваться с кем?
спускаться с чего? по чему? на чём?
уважать кого? что?

WYKAZ LITERATURY POMOCNEJ DLA UCZESTNIKA I NAUCZYCIELA W PROCESIE PRZYGOTOWANIA DO UDZIAŁU W KONKURSIE

1. Podręczniki do nauczania języka rosyjskiego dopuszczone przez MEN do użytku szkolnego, przeznaczone do kształcenia ogólnego, uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej, a także dostosowane do nich zeszyty ćwiczeń.
2. D. Chuchmacz, H. Ossowska , «Вот грамматика!» Repetytorium gramatyczne z języka rosyjskiego z ćwiczeniami, Wydawnictwo Szkolne PWN, 2013.
3. A. Ginter, Ija Tulina-Blumentel, «Вот лексика!» Repetytorium leksykalne z języka rosyjskiego z ćwiczeniami, Wydawnictwo Szkolne PWN, 2015.
4. A. Telepnev, M. Ziomek «Влюбиться в Россию», Wydawnictwo Szkolne PWN, 2011.
5. J. Gregorczyk, Testy do liceum. Język rosyjski, Wydawnictwo Juka-91, 2002.
6. A. Gołubiewa, M. Kuratczyk , Gramatyka języka rosyjskiego z ćwiczeniami, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2011.
7. A. Gołubiewa, W. Czeczuga, P. Węclawiak, Słownictwo rosyjskie w ćwiczeniach, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2011.
8. S. Ślusarski i I. Tiereszczenko , «Русский язык» Repetytorium tematyczno-leksykalne 1, Wydawnictwo WARGOS, 2013.
9. S. Szygielska, «Русский язык» Repetytorium tematyczno-leksykalne (cz. 2, 3), Wydawnictwo WARGOS, 2013.
10. E. Kurant, Rosyjski. Konwersacje bez tajemnic, Wydawnictwo Wiedza Powszechna, 2010.
11. A. Buczel, Repetytorium leksykalno-tematyczne. Rosyjski, Edgard, 2015.
12. Lektura: A. С. Пушкин «Сказка о рыбаке и рыбке»
13. Materiały internetowe dotyczące Rosji:
<https://russia.rin.ru>
<https://www.rosyjski.bukwa.pl>
<http://www.zybert.pl/linki.htm>